Зачатие на св. Анна, когато тя зачена Пресвета Богородица

Благовещение на св. Анна. Мозайка от църквата “Иисус Христос Спасител в Хора” (Кахрие Джами) в Истанбул

Тропар, глас 4

Днес оковите на безчадието се развързват,
защото Бог, като чу Иоаким и Анна, повече от надеждата,
явно им обеща да се роди Отроковицата, от която се роди Сам Неописаният,
Който, станал Човек, повели на ангелите да й викат:
радвай се, благодатна, Господ е с тебе.

Кондак, глас 4, подобен: Явился еси

Вселената празнува днес Аннината зачатие,
дадено от Бога, защото тя роди родилата не изказано Словото.

Дълго време Йоаким и Анна нямали деца. Освен личната си мъка трябвало да понасят и обществения укор, тъй като бездетството, считано за Божие наказание, не се посрещало със съчувствие. С молитва и надежда дошла вестта за дългоочакваната рожба, която ще бъде наречена Мария.
Още от началото на VII век за него има написан специален текст и беседа от св. Андрей Критски – автор на църковни молитви и химни. В текстовете на това богослужение четем думите, вложени в устата на Анна:
“Радвайте се заедно с мен, всички колена Израилеви! Аз нося рожба до сърцето си. Спасена съм от укора за бездетството ми. Тъй беше угодно на Бога, който чу молитвата ми, излекува болката ми и ми даде каквото сърцето ми желаеше.”
Така преданието е допълнило евангелския разказ, без да му противоречи, като по един естествен и много човешки начин е запазило спомена за семейството на нашия Господ.
Църквата почита света Анна няколко пъти в годината:
на 8 и 9 септември, когато празнуваме Рождеството на Пресвета Богородица и възпоминаваме Нейните родители – свв. Иоаким и Анна,
на 9 декември, днес, когато празнуваме Зачатието на Пресвета Богородица от св. Анна
на 25 юли – денят на успението (смъртта) й.

Зачатие на светата Божия Прамайка Анна

Нашият Господ и Бог, желаейки да създаде за Себе Си жива Църква и свят Дом за Своето пребиваване, изпратил Своя Ангел при праведните Иоаким и Анна. От тях Той пожелал да подготви Своя Майка по плът и предвъзвестил на бездетната и неплодна Анна за зачатието и раждането на Девата от нея.
Така Светата Дева Мария била заченатa и родена по обещание от Бога, макар и чрез плътско съединение. Защото само един Господ и Бог Иисус Христос се родил от Пресветата Дева Мария

без мъж и без брак, неизречено и неизказано, от Дух Свети, родил се съвършен Бог и съвършен Човек.
Господ, за Своето въплъщение в съвършенство, възприел всичко необходимо за човешкото естество, както изначално сътворил и създал и самото човешко естество. Някои казвали, че Пресветата Дева се родила след седем месеца – и без мъж, но това е неправилно. В действителност, тя се родила след девет месеца и по пътя на човешкото съединение.
Празненството в чест на Зачатието се чества в пречестния храм на Пресветата наша Владичица Богородица, намиращ се в Евораний, близо до светата велика Църква.

ЧУДОТВОРНА ИКОНА НА СВЕТА БОГОРОДИЦА (ЗЛАТНА ЯБЪЛКА),ХРАМ „СВ. БОГОРОДИЦА - УСПЕНИЕ“, квартал ГОРНИ ВОДЕН, град АСЕНОВГРАД



Чудотворната икона на Божията Майка, известна като „Златна Ябълка“, датира от началото на XVII в. Първото записано чудо, извършено от Божията Майка с неплодна жена, сдобила се с рожба, станало през 1765 г. и е описано от Ананий Клинис, тогавашен игумен на манастира „Св. св. Кирик и Иулита“, съграден над селото. Според преданието, игуменът дал на неплодната жена да изяде една ябълка, оставена до иконата, и жената се сдобила с рожба. От благодарност жената дарила на иконата ябълка, направена от чисто злато.

След случилото се възниква традиция за празника, посветен на това събитие, който се чества и до днес на петата събота от Великия пост, чудотворната икона на Божията Майка да се обкичва с венци от ябълки още от първият петъчен акатист на поста. Ябълките престояват на иконата до празника, т.е. пет седмици, и след прочитането на целия акатист се раздават на безплодните жени, за да се сдобият с рожба.

Всяка година на Преполовение се извършва литийно шествие от храма в Горни Воден до манастира „Св. св. Кирик и Иулита“, начело с чудотворната икона на Божията Майка.

Много са чудесата, извършени през вековете от Света Богородица пред Нейната чудотворна

икона.

Едно от тези събития е свързано с царското семейство. Княгиня Евдокия, сестра на цар Борис III, преспива в храма през 1934 година и оздравява от дълго мъчеща я болест. За благодарност царят дарява на храма мрамор, с който облицоват пода и едно златно енголпие на чудотворната икона, чрез която Божията Майка продължава и до днес да твори чудеса и да дарява рожби на обезнадеждените бездетни родители.

Най-известните чудотворни икони в България,

Съставител: Дарин Алексиев

ЧУДОТВОРНА ИКОНА „СВ. БОГОРОДИЦА УМИЛЕНИЕ“, ХРАМ „СВ. БОГОРОДИЦА - БЛАГОВЕЩЕНИЕ“, град АСЕНОВГРАД



Църквата „Св. Богородица – Благовещение“ в Асеновград е пазителка на една от най-известните чудотворни икони на Божията майка – „Св. Богородица Умиление“. Чудотворният образ на небесната покровителка е с твърде древен произход. Самият храм „Св. Богородица – Благовещение“ е построен върху параклис от XII в. и е много вероятно намерената при разкопките икона на св. Богородица да е от този период.

През XVIII в. иконата е реставрирана. При по-късна проверка е установено, че под най-горния иконописен слой има скрити още няколко по-стари слоя, което потвърждава мнението за древността на светинята.

Има няколко кражби на светата икона и опити за ограбване на оставените благодарствени дарове пред нея, но всеки път по чуден начин и тя, и даровете са спасявани.

Приди повече от 100 г. благодатно съновидение на благочестива жена поставя началото на традиция, запазена и до днес. На празника Преполовение (25-ят ден от Великден) хиляди поклонници благоговейно се молят пред образа на Небесната Царица. Вярващите съкровено

изливат пред иконата своите болки, тревоги, нужди и копнежи, изразяват своята радост и благодарност. Всяка година иконата е носена от вярващите християни начело на литийно шествие до Бачковската св. обител.

Чудотворната икона „Св. Богородица Умиление“ помага на всички, които със силна вяра просят нейната помощ. Божията Майка чува молбите на всеки, застанал със съкрушено сърце и гореща молитва пред Нейния чудотворен образ.

ик. Тодор (Димитров)
Най-известните чудотворни икони в България,
Съставител: Дарин Алексиев

ЧУДОТВОРНА ИКОНА „СВ. БОГОРОДИЦА ТРОЕРУЧИЦА“, ТРОЯНСКИ СТАВРОПИГИАЛЕН МАНАСТИР „УСПЕНИЕ БОГОРОДИЧНО“



Чудотворната икона „св. Богородица Троеручица“ произхожда от Св. Гора. Иконата получава своето име през VIII век, когато във Византия бушува иконоборческата ерес. По това време в Сирия живее св. Йоан Дамаскин. Наклеветен, той бива наказан с отсичане на дясната ръка. Цяла нощ св. Йоан се молил пред иконата на Пречистата Дева да го излекува и накрая ръката му била изцелена по чудесен начин. От благодарност за станалото чудо той поръчал да прикрепят към иконата на Божията Майка сребърно изображение на отсечената ръка. Така иконата получила названието „Троеручица“.

През XVII в. в Троянския Балкан се поселил монах българин, чието име останало неизвестно. Веднъж при него се отбил атонски монах, който пътувал за Влахия, носейки със себе си чудотворната икона – копие на Троеручицата. Колкото пъти впоследствие светогорецът правел опити да си тръгне, иконата неизвестно как все се връщала обратно в манастира. Затова накрая той оставил иконата в Троянския манастир, където се пази до днес.

Славата на чудотворната икона се разнесла надлъж и шир, защото непрекъснато дарявала изцеление на пристъпващите с вяра при нея – не само православни, но и друговерци. И до днес св. икона помага на хиляди вярващи при всякакви болести и различни житейски затруднения.

Тя е една от трите икони (заедно с Бачковската и Рилската), събирани на едно място за поклонение по време на кампанията „Не сте сами“ през 2007 г. За освобождаването на българските медици от либийския затвор. Веднага след поклонението сънародниците ни бяха освободени.

Най-известните чудотворни икони в България,

Съставител: Дарин Алексиев

ЧУДОТВОРНА ИКОНА „СВ. БОГОРОДИЦА ТРОЕРУЧИЦА“, ХРАМ „СВЕТА ТРОЙЦА“, ГРАД СТАРА ЗАГОРА



В края на XIX век свещеник Захарий Костадинов от гр. Раднево, Старозагорско, заедно с братството от Калофер, закупува икона от Русия. След пристигането и той урежда със собствени средства параклис в дома си. Още с поставянето и иконата започва да върши чудеса. В параклиса започват да се стичат множество болни от града, а в последствие и от цялата страна.

След представянето на отец Захарий пред Бога, една от дъщерите му приема иконата в дома си и грижливо я съхранява. Дълго време иконата се пази от няколко поколения сродници на отеца като светиня. По Божий промисъл някои от родните си спомнят, че техният прадядо е бил свещеник и решават да подарят иконата на църквата, където е ръкоположен. На 24 юни 1956 г. иконата е поставена в храма. През 2003 г. светият образ е поставен в нов проскинетарий (иконостас).

Иконата на Божията Майка извършва много чудеса. Част от тях са описани в специална книга, издадена от храма. Чудотворният образ помага за изцеляване от тежки и нелечими заболявания.

В книгата се споменава за случаи на излекувани безнадеждно болни хора, на хора с

психически проблеми, на бездетни семейства, сдобили се с рожба. В много случаи помага за утвърждаване във вярата, за обръщане към Бога на хора с вкоренени пороци.

Записан е и случай, когато чудотворната икона е помогнала и на продължително боледуващ мохамеданин. За всеобщо учудване, дълбоката чистосърдечна вяра на мохамеданина в св. Богородица му помогнала, а болният оздравял и благодарил на Бог.

Свещ. Евгений
Най-известните чудотворни икони в България,
Съставител: Дарин Алексиев

ЧУДОТВОРНА „СВЕТА БОГОРОДИЦА ВРАТАРНИЦА“, РОЖЕНСКИ МАНАСТИР „СВЕТО РОЖДЕСТВО БОГОРОДИЧНО“



Панагия, Портариса, Портарница, Дверопазителка, Пазителка, Портаитиса – това са само част от имената на прочутата чудотворна икона на св. Богородица в Роженския манастир.

В патриаршеска грамота от 1761 год. се посочва, че по това време Роженският манастир „Рождество Богородично“ бил подворие на Атонския светогорски манастир Иверон. През 1790 г. тогавашният игумен на Иверон и игумен на Роженския манастир Игнатий Родестим възлага на монаха зограф Яков Иверски да направи копие на прочутата чудотворна икона от Светогорския Иверски манастир „Света Богородица Портариса“ за Роженската света обител.

За разлика от останалите копия на светогорската светиня в целия православен свят, дарената на Роженския манастир икона на св. Богородица Портариса е обкръжена от десет малки композиции, затворени в овални рамки, представящи събитията от историята на светинята и нейните чудеса на излекуване.

По традиция всяка година на празника Рождество Богородично вярващи принасят дарове пред чудотворната икона на Божията майка и молят Пресвета Богородица за Нейното

застъпничество пред Бога. Мнозина пренощуват в Роженската света обител за здраве и Богородична закрила. Чудотворната икона помага за изцеление от болести и превъзмогване на скърби.

Най-известните чудотворни икони в България,
Съставител: Дарин Алексиев

ЧУДОТВОРНА ИКОНА НА СВ. БОГОРОДИЦА,ХРАМ „УСПЕНИЕ БОГОРОДИЧНО“, ГР. НЕСЕБЪР



Съхранява се в храм „Успение Богородично“ в Стария град. Наричат я „Черната Богородица“ заради тъмния цвят на образите на Пресветата Дева и Нейния Син.

Произходът на иконата е неустановен. Според предание това е гръцка военна икона (военните икони били в тъмни цветове) от XIII век, пленена от цар Иван Асен Втори в битката при Клокотница, когато българите разбиват войската на Теодор Комнин.

Според друго предание иконата била донесена в Несебър от Св. Гора. Хората оставили иконата на определено място, но на няколко пъти я намирали в клоните на високо дърво. Вярващите приели това като явен Божий знак майсторите да построят храм именно на определеното от иконата място. Така бил построен храм „Успение Богородично“ в Несебър. Докато църквата била строена, иконата на Божията Майка била на съхранение в другия несебърски храм – „Св. Георги Победоносец“.

Благодарение на иконата Несебър многократно бил спасяван от нашественици. Такъв е случаят преди Освобождението, когато по време на обсада иконата изцелила местния турски

паша от бесноватост. От благодарност пашата пощадил Несебър и оставил скъпи дарове на иконата и църквата. Именно поради явното застъпничество за Несебър, иконата е покровителка на града.

Несебърската икона на св. Богородица помага особено за изгонване на бесове и нечисти сили у вярващите.

Най-известните чудотворни икони в България,

Съставител: Дарин Алексиев

ЧУДОТВОРНА ИКОНА НА СВ. БОГОРОДИЦА („ПЛАЧЕЩАТА БОГОРОДИЦА“), МАНАСТИР „УСПЕНИЕ БОГОРОДИЧНО“, СЕЛО АРБАНАСИ



Според преданието св. Богородица се явила на атонски монах – иконописец и му наредила нейната икона да бъде пренеса във Велико Търново в манастир, посветен на св. Богородица. Веднага с пристигането иконата проявила своето чудотворство, като излекувала детето на богат търговец.

Когато турците завладели България и наближили Търновград, иконата била скрита в земята. Минали векове и манастирът и неговата светиня били покрити от забрава, но всяка година на празника Успение Богородично местни хора се събирали с почит на това място, без да знаят за скритото съкровище в земята.

Св. Богородица сама напомнила за своята чудодейна икона – през 1680 г. едно овчарче чуло глас, сякаш майка оплаква своето чедо. Гласът идвал изпод земята в близост до останките на някогашната храмова стена. Детето съобщило на благочестиви християни, които открили иконата. Още с изваждането и се случило чудо, което Бог допуснал да стане – едно нямо момче турче за първи път отворило уста пред иконата и казало: „Свещите горят“.

Малко по-късно пред иконата се излекувало и детето на търновския паша, който дарил пари за монашески килии. Заради стоновете, които чуло овчарчето, монахините нарекли иконата „Плачещата Богородица“.

Многократно чудотворната икона е проявявала своята целебна сила, благодарение на която слепи хора със силна вяра и чиста молитва са прогледнали. Св. Богородица е помогнала и на много хора в затруднения да намерят правилния път. На празника на св. Богородица вярващи се събират още предната вечер, за да преспят в манастира.

Освен, че лекува и дава сили в житейска немощ, чудотворната икона в Арбанаси на няколко пъти е предпазвала манастира от пълно унищожаване.

Най-известните чудотворни икони в България,

Съставител: Дарин Алексиев

Чудотворна икона „Св. Богородица Одигритрия“, Рилски ставропигиален манастир „Св. Иоан Рилски“



Чудотворната икона „Св. Богородица Одигритрия“ (“Св. Богородица Пътеводителка”) датира от XII век и е най-старата светиня на Православната църква в България. Съществуват различни мнения, свързани с историята на иконата. Според едно от тях, образът на Божията Майка бил поръчан и винаги носен от византийския император Мануил I Комнин. Друга история разказва, че образът на Божията Майка бил притежание на дъщерята на сръбския жупан Неманя – Кало Мария (хубавата Мария), която станала жена на турския султан Мурад, но запазила своята вяра. Според наши историци обаче иконата била при сестрата на цар Иван Шишман, станала жена на султан Мурад I (1319-1389).
Неизброимо множество хора са изпитали несравнимата Божия сила чрез Рилската света икона.
Известен е случаят, когато целият район около манастира бил засегнат от чума и холера. Манастирските духовници изнесли чудотворния образ от манастира и отслужили водосвет по домовете на хората. С благодатната помощ на Божията Майка страшният мор прекратил.
Оттогава до днес св. икона помага на хиляди вярващи при всякакви болести, епидемии и

различни житейски проблеми. Тя е една от трите икони (заедно с Бачковската и Троянската), събирани на едно място за поклонение по време на кампанията „Не сте сами“ през 2007 г. за освобождаването на българските медици от либийския затвор. Веднага след поклонението сънародниците ни бяха освободени.

Най-известните чудотворни икони в България,
Съставител: Дарин Алексиев

ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА „ДОСТОЙНО ЕСТ“

Празнува се на 11 юни



Недалеч от Карея, в местност, принадлежаща на манастира „Пантократор“ , се простира голяма долина, в която се намират множество келии. Сред тези монашески убежища се издигала съществуващата и сега келия с малка църква, посветена на Успението на Божията Майка. В тази келия уединено се спасявали един старец – иеромонах, който вече бил на преклонна възраст, и неговият послушник. И двамата били благоговейни, внимателни към монашеския си живот и към вечното спасение. Рядко – само поради крайна нужда, оставяли уединението си. Веднъж се случило така, че старецът на този послушник, като пожелал да изслуша всенощното бдение срещу неделния ден в карейския съборен храм Протат, отишъл там, а богобоязливият му ученик останал да пази келията, като получил от стареца заповед да извърши както може службата у дома. Щом се свечерило, той внезапно чул чукане на вратата на келията и като я отворил, видял пред себе си непознат монах. Добродетелният послушник го приел приветливо и с уважение в жилището си, където странникът останал през нощта. Когато дошло време за утренята, и двамата се изправили бодро и като издигнали сърцата и умовете си към небето, започнали със страх и благоговение, при безметежност и нощна тишина да изливат молитвените си чувства и славословия пред Създателя на всичко съществуващо. И умилителната им нощна служба вървяла по реда си. Когато в края на канона дошло време да величаят с песнопения Възвеличената и да прославят несравнено по-Преславната от серафимите Приснодева, застанали пред иконата на Божията Майка и започнали да Я възпяват. Монахът домакин, пълен със сърдечно умиление и благоговение към Всевъзпяваната, изливал хваления към Небесната Царица, пеейки й обичайната древна песен на свети Козма, епископ Маюмски „Честнейшую херувим“, без да прибавя към нея никакви други славословия, освен въздишки на умилената си душа. Но

дивният гост дал на умилителното песнопение друго начало и пеел със сладкия си ангелски глас така: „Достойно ест яко воистину блажити Тя Богородицу, присноблаженную и пренепорочную, и Матер Бога нашего“; а към това вече добавил и: „Честнейшую херувим“ до края на песента.

Удивил се монахът на чудния глас на пришълеца, и на сладостното песнопение в чест на Божията Майка.

– Чудно! – възкликнал той, като се обърнал с изумление към появилия се непознат след края на песента, трогнат и умилен до сълзи от новите й думи. – Ние пеем само „Честнейшую“, а такава песен „Достойно ест“ никога досега не сме чували нито ние, нито нашите предшественици. Моля те, стори любов, напиши ми тази песен, за да мога и аз по същия начин да величая и да прославям Богородица.

– Добре – отговорил непознатият. – Дай ми хартия и мастило и ще ти напиша тази песен.

– Прости, отче! – покланяйки се и с прискърбие, с дух на смирение и простота казал домакинът. – Ние със стареца се занимаваме с молитва и ръкоделие и рядко имаме нужда от хартия и мастило, и затова сега нямаме нито едното, нито другото.

Тогава ми донеси поне някаква каменна плоча – продължил явилият се.

Монахът донесъл една каменна плоча и я подал на непознатия. А той като я взел, започнал да пише с пръста си върху нея цялата спомената Богородична песен. И, о чудо! Камъкът се размекнал като восък под чудодейната ръка на удивителния посетител. Пишещият му пръст се врязвал дълбоко в него и думите ясно и четливо се отпечатвали върху камъка. Като написал цялата песен, той подал плочата обратно на монаха домакин и рекъл:

– Отсега нататък всички православни пейте така!

И мигновено станал невидим за изумения от необикновеността на явлението поглед на благоговейния монах. Това бил Архангел Гавриил, изпратен от Бога да възвести на християните тази нова, съставена от ангелите, подобаваща на Божията Майка песен.

Радостен и благоговеен трепет обзел смирения монах при вида на чудесно изписаната каменна плоча. Поразен от това събитие, той дълго разглеждал с удивление написаните от ангела букви върху нея и като препрочел няколко пъти чудесните думи на тайнствения си посетител, ги научил наизуст. На разсъмване божествената песен вече тържествено звучала в устата на благочестивия отшелник. Като се върнал от бдението, старецът го заварил да пее чудната песен и бил поразен от нея.

– Откъде си се научил да пееш така? Попитал той послушника си.

Тогава той разказал на стареца всичко, което се случило, показал и плочата с чудесно написаната върху нея божествена песен. Старецът внимателно изслушал необикновения разказ на ученика си за явяването на непознатия посетител. Дълго с изумление и ужас разглеждал изписаната с неземен пръст каменна плоча и препрочитал чудесно написаната върху нея божествена песен. После и двамата взели камъка, представили го в Протата и подробно разказали на Прота на Света Гора и пред събранието на старците подробностите на

това чудесно събитие. Тогава всички с една уста и с едно сърце прославили Христа Господа, извършил такова чудо за слава на Преблагословената Си майка, и й изпели новата песен, донесена на земята от архангел Гавриил. След това съобщили на патриарха и на царя за това чудесно явление на светогорския монах, като подробно изложили в писмото си всичко, което се било случило. И за по-голямо потвърждение на истината му изпратили в Константинопол и каменната плоча с написаната върху нея песен на Божията Майка. И оттогава ангелската песен „Достойно ест“ като напълно изразяваща славата и величието на възвеличената повече от всички и по-славната от всички небесни войнства Пресвета Дева Богородица влязла в обща употреба от Христовата Църква при божествена литургия и на другите й служби. Нещо повече, като се разпространи по целия свят, тази песен стана толкова обща и толкова любима на всички православни, че сега дори и малките християнчета я знаят и велегласно и с голяма радост я пеят на Божията Майка. А иконата, пред която била изпята тази радостна песен, била взета от келията на светогорските отци и била пренесена в съборния храм „Протат“ в Карея, където и досега се намира в олтара на горното място и излива благодатни дарове на душевни и телесни изцеления върху всички, които идват и й се покланят с вяра и любов, и досега се казва „Достойно ест“ (Дотогава тази икона на Пресвета Богородица е била известна като „Милующа“ – Милваща или Милостива. Това име и днес се среща на много места.). По същия начин и келията още от времето на това чудесно събитие е наречена и до сега е известна в Света Гора с името „Достойно ест“. А долината, в която се намира тази келия, и до днес бива наричана от всички: бдейн (тоест пея, „пение“). Това дивно събитие се спомня тържествено и се празнува на Света Гора на 11 юни.

А че това чудо действително е древно и че явилият се тогава ангел е бил Архангел Гавриил, може да се види от специалната бележка, намираща се в гръцките минеи при датата 11 юни, където се казва: „на този ден е съборът на Архангел Гавриил“. Оттук се вижда, че това чудо е станало на 11 юни. Затова тогавашните отци започнали ежегодно да извършват тържествен събор и литургия в посочената долина, наречена бдейн в памет на станалото там чудо и за слава и чест на Архангел Гавриил. Както през време на земния живот на Пресвета Богородица той е бил пламенен певец, възпяващ Нейното величие, Неин кърмител, Неин служител и радостотворен благовестител, така послужил и в предаването на хората на тази наистина подобаваща за Божията Майка песен, тъй като това служение е прилягало само на него. В древността Владетелят на всички – Бог, предал на евреите чрез ангели (Гал. 3:19), с ръката на Моисей десетте заповеди, като ги написал с пръста Си на две каменни плочи. По подобен начин и сега началникът на небесните сили предал на всички православни пресладката и изключително силно желаната песен в чест на Божията Майка, като също я написал на каменна плоча с архангелския си пръст.

Това чудо станало по време на царуването на братята царе Василий и Константин Багренородни, синове на Роман младши, по времето, когато Константинополски патриарх бил Николай Христоверг.

(В съчинението си „История на Атона“, ч. III, стр. 148, преосвещеният Порфирий Успенски казва, че песента „Достойно ест“ е била известна още на преп. Иоан Дамаскин, който не я е съчинил сам, а я е взел от отците на Третия Вселенски Събор (431 г.). но това не е точно така. Пълният текст на песента „Достойно ест“, както е изпята от Ангела, липсва при св. Иоан Дамаскин. Съставената от него стихира в Октоиха на 6-ти глас, в събота на малката вечерня

започва със следните думи: *„Достойно ест яко воистину, блажити Тя Богородицу, в Твое бо пречистое вшед чрево всех Создател“* и т.н. („Достойно е наистина да те ублажаваме, Богородице, защото Създателят на всички влезе в твоята пречиста утроба…“), а думите: *присноблаженную и пренепорочную, и Матер Бога нашего*, липсват в тази стихира. А само сходството на *началните* думи на стихирата с началните думи на изпятата от Ангела песен не може да бъде основание за това – авторството на цялата песен да бъде приписвано на св. Иоан Дамаскин. Преосвещеният Порфирий потвърждава, че до X век песента „Достойно ест“ не е влизала в състава на светата Литургия, което се вижда и от приведеното от нас сказание. Може обаче да се счете за несъмнено, че както посочената *стихира* на 6-ти глас, съставена от Иоан Дамаскин, така и песента „Честнейшую“, съставена от неговия съвъзпитаник и приятел преп. Козма Маюмски, са били известни и в светогорските манастири, пеели са се поотделно, но не са влизали в състава на светата Литургия, а са били само за частна употреба. Но ето, на Божията Майка й е било благоугодно манастирите на Света Гора, която Тя взела под Своето благоданто покровителство, да Я ублажават чрез тази песен и небесният Благовестител, който някога Я възвеличил с името Благодатна и Благословена между жените, възвестил тази песен на смирените отшелници на Атон. Това архангелско възвестяване съединило двете песнопения в чудна хармония на една песен, придало й свещена санкция и оттогава я направило богослужебна песен, общо употребявана в целия християнски свят.)

По този начин в светата ни Източна Христова Църква са ни известни четири изпети от ангели песни: 1) „Слава във висините Богу“; 2) Свят, Свят, Свят е Господ Саваот“; 3) Трисвятое, т.е. „Свети Боже, Свети Крепки, Свети Безсмъртни, помилуй нас“ и 4) само тази песен в чест на Богородица.

Освен предадения по-горе от нас разказ за това архангелско чудо, в съществуващи на Атон ръкописи срещнахме и следните сведения, отнасящи се до това събитие:

Тъй като ангелското присъствие внася в душата на благочестивия човек радост и веселие, докато бесовското мечтание поражда в него боязън и страх, то благоговейният послушник прел с радост като съмолитвеник явилия му се в образ на странстващ монах ангел. По Божи промисъл благочестивият послушник останал определен момент в неведение не разбирал, че му се явил ангел, подобно на това, както на Лука и Клеопа, които пътували заедно със Спасителя и разговаряли с Него, за известно време им се премрежили очите, за да не Го познаят (Лук. 24:16). След чудото последвало ново чудо. Свещеното изображение на Богородичния образ, пред който била изпята ангелската песен, излъчвало силен блясък и светият лик на Божията Майка сякаш изразявал удоволствие и съгласие с изказваната към нея похвала. Тъй като това чудо станало на 11 юни, на този ден древните светогорци и особено живеещите в Карея си спомняли тържествено за това събитие, извършвайки празнична служба на Господарската Владичица Богородица.

През 1488 година Богородичната икона „Достойно ест“ извършила следното чудо. Богоносните древни отци, просияли на Света Гора, от древност са установили на втория ден от Пасха да се извършва литийно шествие с тази честна икона около Карея. За тази цел всички монаси, живеещи в Карея и в келиите, намиращи се в околностите й, се събрали на църковна служба в храм Протат и след литургията участвали в литийно шествие. През споменатата година четирима монаси, които живеели в Карея, в метоха на манастира „Свети Дионисий“ по

сатанинско внушение нарушили това светоотеческо предание и установление. Когато литийното шествие минавало покрай техния метох, те не само не излезли да посрещнат светата икона, но и като се затворили в жилището си, нарекли участниците в литийното шествие чревоугодници и винопийци, а установяването на литийното шествие – противозаконно дело. Божията Майка не оставила без вразумление тези нещастни поругатели на светинята. Същия ден вечерта внезапно, без предшестващи признаци на буря, се излял проливен дъжд с градушка. На следващия ден сутринта се оказало, че растенията в зеленчуковата градина, лозите и всички други плодове на този метох били напълно похабени. И което е най-удивително – това бедствие засегнало само Дионисиатския метох. Всички явно видели в това събитие Божия гняв към хулителите на светинята. Когато монасите съобщили на своя манастир за постигналото ги бедствие, пребиваващият по това време в обителта им светейши Константинополски патриарх Нифонт в справедливия си гняв им наложил строга епитемия за безумието им и за презрението им към светата икона. На следващата година по внушение на светейшия патриарх Нифонт тези монаси вече проявили подобаващо уважение към светинята и тържествено поискали прошка от участниците в литургийното шествие, каквато и получили.

Впоследствие и монаси от „Кутлумуш“ също се оказали нарушители на светоотеческото предание относно честната икона „Достойно ест“. Те си въобразили, че тъй като са манастирски братя не трябва да участват литийното шествие заедно с келиотите (идва от келия), а трябва да го направят отделно, както и другите манастири. Така и постъпили. Но това превъзнасяне не било угодно на Майката на смирилия се до образ на раб Господ (Фил 2:7). В този момент разбойници неверници внезапно нападнали кутлумушкото пристанище по суша и по море и предали на огън всичко, което се намирало там. Като видели в това явен Божи гняв, те се разкаяли за превъзнасянето си и през следващите години започнали да спазват чина, установен от древните свети Отци – да извършват литийно шествие съвместно с другите почитатели на светинята.

Но след известно време същите кутлумушки отци отново нарушили светоотеческото предание по отношение на тази света икона. Този път те получили свише още по-силно вразумление: новопостроената им трапезария и други сгради и стени вътре в манастира и извън него внезапно били разрушени подобно на иерихонските стени. Като видели това, те се осъзнали и побързали да се разкаят за неразумието си. Нека по молитвите на винаги блажената и пренепорочна Майка на нашия Бог всички ние да се удостоим с небесното царство! Амин.

Тропар, глас 4

Да прибегнем, верни, с дръзновение към Милуващата Царица Богородица и умилно да Я призовем: „Изпрати ни Твоите богати милости! Запази Църквата ни, запази хората в благоденствие, избави земята ни от всякаква беда, дари мир на света и спасение на душите ни!

Молитва

О, Пресвета и Премилостива Владичице Богородице! Като падаме коленопреклонно пред Твоята света икона, смирено Те молим: чуй гласа на моленето ни, виж скръбта ни, виж бедите ни и като любвеобилна Майка, побързай да се притечеш на помощ на нас, грешните! Умоли Твоя Син и наш Бог да не ни погуби заради беззаконията ни, но човеколюбиво да прояви

Своята милост към нас! Измоли ни, Владичице, от Неговата благост телесно здраве и душевно спасение, и мирен живот, плодородие на земята, благоразтворение на въздуха и благословение свише за всички наши добри дела и начинания! И както в древността си погледнала милостиво към смиреното славословие на атонския послушник, който Те възпявал пред пречистата Ти икона и си му изпратила Ангел да го научи да пее небесната песен, с която Те славословят Ангелите, така сега приеми и усърдната молитва, която Ти принасяме, О, Всевъзпявана Царице! Протегни към Господа богоносните Си ръце, с които Си носила Богомладенеца Иисус Христос, и Го умоли да ни избави от всяко зло. Прояви, Владичице милостта Си към нас: изцели болните, утеши скърбящите, помогни на бедстващите и ни удостой да изживеем благочестиво този земен живот, да получим непосрамваща християнска кончина и да наследим Небесното Царство по майчиното Ти ходатайство пред Родилия се от Теб Христос, нашия Бог, на Когото заедно с Безначалния Отец и Пресветия Дух подобава всяка слава, чест и поклонение сега и винаги, и във вечните векове. Амин.

Чудотворни икони на Пресвета Богородица,

Изд. Славянобългарски манастир „Свети Вмчк Георги Зограф“, Света Гора, Атон